

Szerkesztőségi iroda:

Nagy-Becskerek,

Zápolya-utca 1-ső szám,
hová a lap szellemi részét illető
minden közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:

Pleitz Fer. Pál könyvnyomdája
Nagybecskerek, Zápolya-utca 1.
hová a hirdetések, az előfizeté-
sek és a lap szétküldésére vo-
natkozó felszólalások intézendők.

Telefon 21. szám.

Nagybecskerek, 1900.

TORONTÁL

POLITIKAI NAFILAP.

Felelős szerkesztő: Dr. Brájer Lajos.

XXIX. évfolyam. 218. szám.

Előfizetési árak:

Egész évre	—	—	—	24 kor.
Félévre	—	—	—	12 "
Negyedévre	—	—	—	6 "
Egy órára	—	—	—	2 "

— Egyes szám ára 8 fill. —

Hirdetések

a kiadóhivatalban fogadtatnak el.
Azonkívül az összes hirdetés
irodáknak.

Megjelenik

vasár- és ünneppnapok kivételével
mindennap délután 5 órakor.

Hétfő, szeptember 24.

Apponyi beszámolója.

(A »Torontál« eredeti tudósítása.)

Jászberény, szeptember 23.

A nemzeti párt volt vezére, a mióta a kormánypartba belépett, ma találkozott először választóival és az a lelkes fogadtatás, a melyben részesítették, meggyőzte őt arról, hogy választói lépését helyeselték.

Apponyi a mai reggeli vonattal indult Jászberénybe. Társaságában voltak: Szentiványi Árpád, Liedenfrost László, Hock János, László Mihály, Jagics József, Ivánka Oszkár, Bernáth Béla, Makfalvy Géza, Bolgár Ferenc, Sággy Gyula, Wittmann Bernát, Frey Ferenc, Ragályi Lajos. Hatvanban egy küldöttség fogadta Apponyit és az őt kísérő képviselőket. Rövid tartózkodás után Jászberénybe utaztak, hol egy bandérium élén nagy számú közönség üdvözölte az érkezőket. A rövid üdvözlő beszédek elhangzása után megindult a 300 kocsiából álló menet a beszámoló színhelyére. A városban több helyütt diadalkapu volt felállítva.

A beszámoló.

Apponyi mintegy 3000 választó előtt tartotta beszámolóját.

Beszédét így kezdte:

Először jelenek meg önök előtt, mint a szabadelvű párt tagja, mint a kormány támogatóinak egyike. De nagy tévedés volna azt hinni, hogy ez a változás pártállásom formájában egyszersmind változás politikám lényegében. Ez nem jelent mást, mint azt, hogy ugyanazokat a politikai célokat, a melyekért két évtizeden át az ellenzéken küzdöttem, most a Széll kormány támogatásával biztosabban remélem elérni. De nem mondhattam és nem mondtam le a közéletben való részvételtől és ez magyarázatát csak abban találja, hogy a közügynek semmiféle érdeke nem parancsolta. Ne vezesse félre az sem önöket, hogy az utóbbi hónapokban leginkább nagy nemzetközi érdekeknek, az emberiség ideális törekvéseinek szolgálatában működtem.

A nagy nemzetközi érdekek fölött való örököséstől magamat száműzni nem fogom. Végig kell azokat szolgálnom, akár a kormányt támogatva, akár nem, ha a körülmények ismét oda terelnének, az ellenzék padjaira. Ezt az utóbbi eshetőséget nem azért említem, mintha ennek bekövetkezését várnám, ellenkezőleg, a politikai irányelvek tekintetében mi sem bizonyítja egyetértésemet a jelenlegi kormánnyal, de a magyar politikusok legnagyobb részének az ellenzéki pártállástól való nagyon érthető, de tulságos idegenkedésével szemben nem tartottam fölöslegesnek, midőn önöknek beszámolókat, kiemelni, hogy ezt a hálátlan szerepet is kész vagyok újból elvállalni, ha politikai hitvallásom érvényesítése úgy kívánja.

Közjogunk sértetlenségét, nemzeti önállóságunk és önértékünk megővését ma is az 1867. évi kiegyezés alapján akarom eszközölni és nagyon elhibázottnak tartom azt a felfogást, mely az osztrák viszonyok mai zavarát jó alkalomnak véli a mai kiegyezés megbontására, az Ausztriával fennálló kapcsolat lazítására.

Az osztrák viszonyok fejlődése vehet, igenis, olyan irányt, a mely minket a kiegyezés revíziójára kényszerítene, és pedig úgy az által, hogy az alkotmányosság ott egyáltalán megszűnik és ezzel elesik a föltétel is, melyhez az 1867. XII. t.-c. a

közös ügyek tárgyalására vonatkozó intézkedései kötvék és amelyhez mint Deák Ferenc politikájának egyik sarkalatos tételéhez szilárdul kell ragaszkodnunk, vagy az osztrák alkotmány oly módosítása, mely kapcsolatnak jelelgei formáját akár technikailag tarthatatlanná, akár politikailag aggályossá teszi. Mindkét esetben a revízió iránya nem lehet más, mint Magyar ország függetlenségének teljesebb érvényesítése.

Hiszem, hogy ebben az esetben is meg fogjuk találni az összhangot a monarchia létfeltételeivel, de meg vagyok győződve, hogy a szűkebb kapcsolat eszméje ebben az országban számbavehető képviselőkre nem fog találni és hogy ez így van, hogy egy közjogi minuendo licitacio veszélyeitől menekültünk, ebben látom az új politikai alakulásnak egyik legnagyobb előnyét.

Foglalkozik az osztrák zürzavarokkal és arra a konklúzióra jut, hogy minden elfogulatlan elme éppen nemzeti önállóságunkban és egységünkben látja a monarchia integritása és Európa nyugalmanak egyik legjelentékenyebb biztosítékát.

Az osztrák viszonyok jelenlegi alakulása nem alkalmas a kiegyezés megbontására és a lehetőség legszélsőbb határáig tartózkodnunk ma minden oly irányú akció megindításától, ha a kiegyezést különben rossznak és módosítandónak tartanám.

Megemlékezik a párisi kiállításon elért sikereinkről és konstatálja, hogy az ország pozíciója kifelé régóta nem volt olyan erős és tekintélyes, mint most.

Biztosítani fogjuk egyházainknak törvénybe iktatott jogaiknak sértetlenségét és azon törekvéseik szabadságát, melyek hitéletük buzgóságának fokozására vonatkoznak, támogatni fogjuk őket nemzeti kultur-munkájokban és azon igényeikben, melyek alkotmányunk alapelveivel egyeznek, sőt azokból folynak, minők a kath. autonomia létesítése, a protestáns egyházak anyagi sorsának javítása; de nem paktálunk olyan irányzatokkal, a melyek az alapelvekkel, vagy egyáltalán az állam jogaival ellentétben állanak, melyeknek rugója uralom vagy mesterséges tulsulyra törekvés, burkolt politikai cél, gyűlölködés vagy irigykedés, ezeket egyforma határozottsággal utasítjuk vissza, bármely felekezet, vagy felekezetenküli táborból eredjenek.

A beszédet leirhatatlan lelkesedéssel fogadták.

HIREK.

Tájékoztató.

A gőzfürdő (telefon 118. szám) mindennap reggeli 6 órától kezdve délig az urak részére nyitva van; hölgyek részére kedden és pénteken délután 5¹/₂ óráig; ugyanazon napokon este 6 től 8-ig urak részére is. A kádfürdő egész nap este 7¹/₂ óráig nyitva marad. — Október 3-tól minden szerdán szombat fél árákkal délig urak, délután hölgyek részére

- Október 1., 2. és 3. Népfelkelők jelentkezése.
 „ 8., 9. és 10. Ellenőrzési szemle a Rezső-laktanyában.
 „ 15. Közig. bizottság.
 „ 15. Vármegyei közgyűlés.
 „ 18. és 19. Ellenőrzési szemle a honvéd-laktanyában.

— Esküvő. Lowieser Mihály és neje, született Zecha Leona, örömmel tudatják, hogy Leona leányuknak esküvője meszenyi Marton Andorral, a torontálmegyei gazd. egyesület titkárával és Torontálvármegye gazdasági előadójával, f. évi október hó 4-én d. u. 4 órakor lesz.

— A főgimnázium köréből. A főgimnázium önképzőköre folyó hó 23-án tartotta alakuló gyűlését Balázs Gyula tanár vezetése mellett a következő eredménnyel: ifjusági elnök lett: Szabó István VIII. o. t., főjegyző: Klein Lajos VIII. o. t., társjegyző Schummer Szilárd VII. o. t., a gyűjteményes könyv szerkesztője: Zsiross Dezső VII. o. t., pénzkezelő: Napholtz Jenő VIII. o. t. A választás megejtése után a vezető tanár lelkes beszédben buzdítja az ifjuságot kitartó szorgalomra és komoly törekvése.

— Uj kaszinó tagok. A nagybecskereki kaszinó-társulat legutóbbi választmányi ülésén a következő új tagokat vették fel: Puts Frigyes, m. kir. honvédőrnagy (rendes tag), Köhler József, o. m. bank főnök-helyettes (rendes tag), Beck Gyula, villamművezető (rendes tag), Kiss György, jbir. aljegyző (jegyvényes tag), Fildán Emil, tszéki aljegyző (jegyvényes tag), Longauer Károly, vasuti tisztviselő (jegyvényes tag).

— A város bora. A városi szőlőtelep idei termésére ma tartották meg az árverést. Mint legtöbbet ígérő, Anna János kapta meg a termést, aki egy liter szőlő-cefreért 26 fillért ajánlott. A szőlőt vevő a saját munkásaival szedeti le és préselteti ki és a bevégzett szüret után a tényleg nyert mennyiséget fizeti. A remélhető termés 15 hektó.

— Borzalmas találkozás. Petri Lajos 15 éves lakatos inas Fichtl József helybeli lakatosmesternél állott alkalmazásban. Mult hó 28-án haza ment szüleihez a Wolfinger tanyára, ahol az atyja mint gépész áll alkalmazásban. A fiu tisztá ruhát kapott szatán korán hajnalban befelé indult a városba. De nem jött vissza gazdájához s bármennyire keresték a fiut, csak nem került elő. Ma reggel aztán borzasztó módon kellett az atyának fiát vizionlátnia. Ott feküdt a kukoricásban, a hangyák, különféle bogarak, varjak, rókák tisztára lettek róla minden húst, csupán a csontvázat hagyták meg, amely mellett egy rövid-csővü kilőtt mordály hevert a földön. Az atya szerencsétlen fiát csakis a ruhafoszlanokról ismerte föl. A nyomozást maga Reitter rendőrkapitány vezeti erélyes kézzel, amennyiben alapos a föltevés, hogy a fiut lelőtték s félrevezetésül helyezték mellé a kilőtt mordályt.

— Megcsipett to.vaj. Torontál-Szigetről írják lapunknak: Schlank János vukovári illetőségű foglalkozás nélküli péksegéd, ki jobban szeret csavargás és koldulással, mint zsemlyesítéssel foglalkozni, dr. Oláh Béla orvos nyitott szobájából, hová kéregetés leple alatt bejutott, két öblös tájtékpipát és két bőrtárcát lopott el, mely utóbbiak azonban, mint arról később sajnálattal meggyőződött, nem bankókkal, hanem orvosi vényekkel voltak teletömve. Így tehát a tájtékpipák forgalomba bocsátásáról óhajtván gondoskodni, azokat egy jóképű kövér gazdának kínálta megvételre jóval a becsáron alóli összegért. Itt is megjárta. A gazda ugyanis páciense volt az orvosnak s ráismert a pipákra, mely körülmény aztán bepípált Schlanknak, mert lekapták s bezárolták a perlaszi kir. járásbíró-sághoz.

— Huszárok a tűznél. A napokban tűz volt Nagyikindán s a kivonult tűzoltóság egymagában annyiban belefáradt a megfeszítő munkába, más segély pedig annyira elégtelennek bizonyult, hogy az oltási műveletekhez katonaság kérése vált szükségessé. Karger alezredes a legnagyobb készséggel rendelt ki egy század huszárt, kik fáradhatlan tevékenységet fejtettek ki a mentési munkálatok körül. A városi képviselőtestület tegnapi közgyűlésében 50 koronát szavazott meg a derék katonáknak.

— **Rablógyilkosság.** A csendőrség tegnap-
előtt borzalmas gyilkosságnak jött nyomára.
Ferenfalva közelében, az erdőn, a portyázó
csendőr-járőr egy kegyetlenül megcsönkített
férfi-holttestre akadt. A meggyilkolt ember zsebé-
ben egy lövelet találtak, melyből megállapították,
hogy az illető egyén Burescu Juon obádi
lakos marhakereskedő volt, ki a múlt vasárnap
adott el 24 drb ökröt a nagykikindai vásáron
s azóta nyoma veszett. A nyomozás során kiderült,
hogy Burescu Juon hazafelé menet betért
Sztanimirov Szeván utszéli csárdájába, hol tam-
buraszó mellett sokáig mulatott, azután lefeküdt
a kocsmáros lakásán. Sztanimirov észrevette,
hogy vendégénél sok pénz van s mikor a ven-
dégek és a tamburások eltávoztak, a holtrészeg
embert kirabolta, azután pedig egy fejszével
agyonverte, kocsira tette a holttestet és kivitte
az erdőbe. Az elfogott gyilkos a bizonyítékok
súlya alatt beismerte bűnét. Elmondta azt is,
hogy 8000 forintot rabolt el az áldozattól. A
vadállati gyilkosság széles körben nagy izgal-
mat okozott.

— **Gyujtogatás biztosítás alá.** Élelmes és
spekulatív szellemű honpolgár színében tűnik
fel Urosevits Emanuel jarkováci lakos, kinél
ugylátszik csak az a baj, hogy spekulációját
nem bírja a büntető törvénykönyv egyes szaka-
szaival összehangzásba hozni. Leégett ugyanis
két kazal buzája meg zabja, melyet mint óvatos
ember elzetesen be is biztosított; mi annál is
inkább gondosságra vall, mert tetemes adósságok-
ban bővelkedik és termése is le van foglalva.
A két kazal tehát vígan leégett. Az előzmények
után világos, hogy Urosevitsot ez nem nagyon
bántotta, de felkeltette a hatóságok és biztosító-
társaság meleg érdeklődését az iránt, hogy mi
összefüggés van a felesége által a tűzvészt köz-
vetlenül megelőzőleg Szimon Adám jarkováci
kereskedőtől vásárolt 2 kilogramm petrolum és
a kazlak lobbanó lángjai közt, mert a tűzvész
után a petrolumnak nyoma sem volt, s annak
hováfodítását igazolni nem tudta.

— **Meglőtt vizsgálóbíró.** A szombaton végbe-
ment merényletről már megemlékeztünk lapunk
távirati rovatában még aznap, ma pancsovai tudó-
sítónktól a részletekre nézve a következő érte-
sítést vesszük: Tadic Mita, mint tudva van,
egy bíróság elmebetegnek kimondott közveszé-
lyes csavargó, szombaton Rác vizsgálóbíróra
hivatalos helyiségében reálított és életveszélyesen
megsebesítette. A tettes, egy elzülött közveszé-
lyes egyén, néhány év előtt Sztarecován kocsmáros
volt. Az utolsó években Szerbiában csavargott,
25 év óta nem foglalkozott mással, mint izgatás-
sal és hatósági közegek elleni hamis feljelentések
gyártásával. Így 15 évig folyton néhai Radosav-
lyevica Dragutin volt főszolgabíró és Ring Ede
sztarcsovai jegyzőt százszázalékos sikeresen
vádolta. Midőn Ring Ede nyugdíjaztatott, utód-
ját, a jelenlegi jegyzőt fentiek bűneinek elpalástol-
ásával, később már a százszázalékos sikeresen
vádolta, rakásszámra adta be feljelentéseit a bírósá-
ghoz, miniszterekhez és ő Felsőházhoz, mely
feljelentések minden betűje csupa rágalom és
valótlanosság volt; több ízben börtönre lett ítélve.
A múlt évben egy ellene folyt bünyenyítő ügy
folyamán a kir. ügyész és a bíróság látta, hogy
ez egy közveszélyes elmebeteg, mely körülmény
orvosszakértőleg konstatació lett, ellene, mint
elmebeteg ellen az eljárás be lett szüntetve, és
a kir. ügyész igen helyesen intézkedett, hogy a
tébolydába helyezték el, de a felsőbb fórum —
nem tudom az egészségügyi vagy bírói — azt
határozta, hogy e veszedelmes bolondot szabadon
kell bocsájtani és ime a következménye nem
maradt el. A gyilkos merénylőt, Dadic Mitát,
még tegnap délelőtt hallgatta ki Szvoboda
Sándor t. rendőrkapitány. Bevallja, hogy előre
megfontolt szándékkal ment a vizsgálóbíró iro-
dája, de tagadja, hogy meg akarta volna azt
ölni, hanem a lövéssel csak rá akart ijeszteni,
hogy ügyei gyors elintézését nyerjenek. A merénylő
zsebében egy Vozáry János törvényszéki elnök-
nek címzett 4 oldalos szerb levelet találtak,
melyben azt írja, hogy miután dr. Milassin
Kálmán kir. ügyészt nem találja, hát a vizsgáló-
bíró fogja lelőni. A merénylőt még a tegnapi nap
folyamán átkísérte a rendőrség Medzibradszky
Mihály h. vizsgálóbíróhoz, ki szokott erélytel-
leg fogott hivatásához. A sérült bíró állapota, mint
sajnálattal értesültünk, tegnap este komoly aggo-
dalmakra adott okot.

— **Az új bankó meg a falusiak.** Az új ban-
kót a nép idegenkedéssel nézi, nem nagyon
lekedik érte, sőt el se akarja fogadni. Teg-
nap történt meg, hogy egyik polgártársunk csir-
kéket vásárolt s midőn fizetni akart, az új ban-
kót mutatta meg az asszonynak. Kíváncsi volt,
mit szól az új bankóhoz a falu egyszerű boldog
népe. Az asszony megnézte a trikolor színű
papírt, aztán mosolygott, de nem fogadta el
fizetési eszköz gyanánt. Polgártársunk aztán régi
bankóval fizetett.

— **Építkezés vérrel.** Ma délután 4 órakor
az ügyészségi épület tatarozási munkálatainál
dolgozó Bosnyák József melencei születésű
kőműves tanonc a két emelet magasságban levő
állásról oly szerencsétlenül bukott le, hogy esz-
méletlen állapotban szedték föl. Eletben ma-
radásához alig van remény, mert súlyos
belső rázkódást, s valószínűleg csonttörést is
szenvedett, de meg annyi vért vesztett,
hogy már ez is elegendő kimulásához. Az első
orvosi segélyt dr. Plechl Szilárd megyei fő-
orvos, nemsokára dr. Fialovszky Béla
törvényszéki orvos nyújtották.

— **Pórujárt végrehajtó.** Kellemetlenül járt
Zsivity Milutin mokri ni közs. adóvégrehajtó a
minap Heiberger Károly ottani kovácsmesternél,
adóhátralék miatt elszállítását akart eszközölni, de
az elkéseredett kovács tüzes vasat kapott elő, az-
zal vette üldözőbe a megrémült végrehajtót. Így
legalább egy időre megmentette holmiját.

— **A szőlő.** Tudós professzor ül nagy társaságban.
A háziasszony szőlőt hordat föl. A professzor fölhuzza a
pápaszemét és szólni kezd:

— Uram és hölgyeim, ne egyenek.

— Miért?

A professzor magyaráz:

— Ne egyenek, mert a szőlő a legegészségtelenebb
gyümölcs: van azon mérges gomba, rézgalic, filloxera
peronoszpóra s sok minden egyéb.

Áttalános érdeklődés. A professzor folytatja:

— Aki szőlőt akar enni, az mossa meg előbb víz-
ben, azután spirituszban, hogy a rézgalic feloldódjék, ha
ezzel is készen van, fűrésze meg szublimátban, hogy a
gombák elpusztuljanak, szublimát után locsolja vasaltóvíz-
zel, hogy a filloxera megsemmisüljön, végül...

— Végül?

— Csomagolja be a szőlőt finom selyempapírba és
dobja ki a szemétre.

— **Ravasz tolvaj.** Vásár valamelyes szenzá-
ció nélkül meg nem eshetik. A pancsovai vásár-
nak is meg volt a maga szenzációja. F. hó 20 án
Nikoletics Radanov gardinoveci (bácskai) lakos
még boldog meglepődöttséggel sétált a vásáron;
nyakán lógó zacskója csak úgy duzzadt a ropo-
gós bankóktól, melyeken itt marhákat akart
vásárolni. A mint föl s alá sétált, két kupecnek
látszó egyén csatlakozott hozzá, kik nagy kés-
séggel siettek szolgálataikat följánlani. Niko-
letics jó szívvvel fogadta a segítséget s járkálás
közben az egyik kupec egy pénztárcát talált.
Fontos arccal figyelmeztette a többit, hogy hall-
gassanak, majd meg fognak osztozkodni rajta.
Alig hogy ez fölvetta a földről a tárcát, egy
másik ember jött velök szembe s kérte a pénz-
tárcáját. Mivel pedig egyik sem szólott sem-
mit, Nikoletics zsebeit kezdte kutatni a tárca
igazi, vagy talán csak olyan talmi tulajdonosa.
Keresgélés közben rá akadt Nikoletics pénzes
zacskójára, abból a pénzt ügyesen kilopta s
helyébe papírt dugott. Ezt a károsult csak ké-
sőbbben vette észre, a mikor a rendőrségnél jelen-
tést tett. Most szorgalmasan nyomozzák a kupe-
ceket, meg a tárcáját kereső tolvajt, mert ala-
pos a gyanu, hogy ez a három jómadár kom-
pániában dolgozott.

TÖRVÉNYSZÉK.

Végrehajtó a vádlottak padján.

Nagyecskerek, szeptember 24.

Még július végére volt kitűzve Kiss Sán-
dor Olivér módosi kir. járásbírói végrehajtó-
nak ügye, aki a btkv. 473. §-ában meghatározott
hivatali hatalommal való visszaélés vétségét kö-
vette el, s miután jogerős határozattal vád alá
helyezték, állásáról felfüggesztették. Eppen azért
tüzték volt ki a nagy törvénykezési szünet ide-
jére sürgősen a tárgyalást, hogyha t. i. ártatlan-
nak bizonyul, az esetleges felmentő ítélet alap-
ján visszahelyezést nyerjen hivatalába.

Az ügyet annak idején ismertették.

A bíróság a következőleg alakult meg:
elnök Duka László, szavazó bírák Polgár
Sándor és Lovas Mihály, jegyző Füst Antal,
ügyész dr. Lauka József, védő dr. Podvinec
Izsó, mint dr. Nagy Dezső helyettese.

Legelőbb is a vádlottat hallgatták ki. Tagad
mindent a leghatározottabban. Egész szabály-
szerűen járt el és panaszt nem sértette meg

sem szóval, sem tettel, jóllehet az egész eljárás
alatt folytonosan rimázkodott és őt az eljárásban
akadályozta, amennyiben folyton keze után kap-
kodott. Ha eltaszította magától a panaszt, ezt
csakis jogos önvédelemből tette.

O hidyné szül. Vágó Borbála előadja ez-
után, hogy a végrehajtás alkalmával három asszony
volt nála látogatóban. A holmikát maga akarta
kirakni a szekrényből, de „Kiss ur“ kicsavarta
kezeiből a kulcsot, ellökte a szekrény mellől.
Majd sirni kezdett. Mikor olvasóját az asztalra
dobta és az onnét leesett, s midőn föl akarta
emelni, ellöditotta, hogy elterült a földön. Elnök
kérdéseire ezután előadja, hogy a végrehajtó
nagy hanggal jött be a szobába, vendégeit a leg-
gorombább módon utsította ki. Az eljárás során
a többi közt a végrehajtó őt melibe ütötte öklé-
vel, amit hat hónapja nyög.

M en r á t h Mátyas káptalanfalvai bíró hiva-
talanosan jelen volt a foglaltsánál. Mikor bementek, a
szobában levő nőknek a végrehajtó azt mon-
dotta, hogy „teessék kitakarodni.“ Sértett vona-
kodott eleinte a szekrény kulcsot átadni. Azután
előadta a kulcsot, de tényleg sértett ajánlkodott
a fehérenemű kirakására, amiket végrehajtó
egyenként dobált ki a földre. Midőn e miatt jaj-
veszékelt s odament a szekrényhez, a végrehajtó
reámordult: „Menjen a pokolba, mert ugy
melibe ütöm, hogy kitörök a nyaka!“

Falusi István községi kisbíró szintén
hivatalosan volt jelen az exekuciónál. Ugyan-
azokat vallja, amiket az előbbi tanu. Látta,
midőn a végrehajtó ur mellbelökte a tanitónét,
amitől ez hátrátantorodott.

Kohn Samu kereskedő, akinek a javára a
foglalás történt, előadja, hogy a végrehajtó ur
tulságosan önértetes, majdnem goromba volt.
Igazolja, hogy a végrehajtó a tanitóné ruháit a
földre dobálta, amire nem volt szükség, mert a
szobában asztal is volt. Az olvasót, amelyen egy
kis ezüst kereszttel volt, én nem kívántam le-
foglaltatni, mire a végrehajtó dühösen reá dobta
az asztalra, hogy onnét leesett a földre; az
asszony érte hajolt, amikor a végrehajtó elhaji-
totta onnét.

Kihallgatták ezután Kohrhammer Jakab,
Wendel Mária és Mészáros István tanukat,
akik csak közvetve bírnak tudomással a végre-
hajtási aktusról, mert csak utána látogatták meg
a tanitónét, mikor már eszméletlenül feküdt az
ágyban. Látták karján a kék foltokat, amelyek
a végrehajtó kezétől származnak.

Dr. Tauszig Izidor járásorvos este ér-
kezett a beteghez s mikor környezete ismertette
előtte az előzményeket, mindjárt tisztában volt,
hogy baja az izgalmak következtében keletkezett.
Igaz, hogy önkívületi állapotban volt, beszélni
nem tudott, de a tulizalom magyarázatát adja
ennek az állapotnak, amit a nép szivgörcsnek
nevez.

Ezzel a bizonyítási eljárás be lévén fejezve,
dr. Lauka kir. alügyész elmondta vádbeszé-
dét, kifejtve, hogy fenforog a btkv. 473. §-ba
ütköző hivatali hatalommal való visszaélés esete,
amely büncselekmény elkövetésével vádolja és
kéri megbüntetését.

Dr. Podvinec védő teljes fölmentést kér,
mert meggyőződése, hogy vádlott nem bűnös.
Sértett ebből a körülményből csakis nyeresz-
kedni akar. Hiányszik a bűnösségnek első fölté-
tele, a szándékosság. Bűne legfeljebb csak be-
csületéért lehet. Mivel vádlott három hónapja
van állásától felfüggesztve, azt hiszi, ezzel eléggé
megbűnhődött, kéri fölmentését.

A bíróság határozathozatalra visszavonult
s husz perc alatt kész volt az ítélet, melyet az
éző gyertyákkal világított tárgyalási teremben
6 óra után hirdettek ki az elnök. E szerint vád-
lott Kiss Olivér a btkv. 473. §-ba ütköző
hivatali hatalommal való visszaélés miatt két
hónapi fogságra és viselt hivatalá-
nak elvesztésére ítélték. Köteles ezen-
kívül 166 korona bünyügyi költséget megte-
riteni.

Az ügyész megnyugszik az ítéletben, vád-
lott, valamint védője felebbezést jelentettek be.

TÁVIRATOK.

Császka György aranymiséje.

Budapest, szeptember 24. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Baján is kegyelettel ünnepelték meg Császka György kalocsai érsek áldozásának 50. évfordulóját. Az aranymise előestéjén a róm. kath. plébániatemplomban meghuzták a harangokat s félórán át zúgtak a harangok, hirdetve a hazafias főpap hálaadó ünnepének elkerültét. Pénteken délelőtt ünnepélyes és hálaadó istentisztelet volt a róm. kath. plébániatemplomban, melyen a hatóságok, egyesületek és a katonaság is részt vettek.

A néppárt akciója.

Budapest, szeptember 24. (A „Torontál“ eredeti távirata.) A néppárt Pécán október hó 7-én délután 3 órakor népgyűlést tart, melyen Zichy Aladár gróf, Farkas József és Kálmán Károly orsz. képviselők és Szentiványi Károly fognak beszélni.

A polgármesterek lakomája.

Budapest, szept. 24. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Párisból jelentik: A lapok azt mondják, hogy a tegnapi ünnepély által, a melyet emlékeztetne méltónak mondanak, Franciaország egysége és egyetértése megerősödött és a reakcionáriusok reményei végleg megsemmisültek.

A fogorvosok gyűlése.

Budapest, szeptember 24. (A „Torontál“ eredeti távirata.) A fogorvosok országos egyesülete szeptember 28-án és 29-én a királyi orvosegyesület Szentkirályi utcai házában nagygyűlést tart. A nagygyűlés az egyesület működését feltüntetett jelentéseken kívül egész sereg fogászati szakkérdés kerül tárgyalásra.

A perza sah.

Budapest, szept. 24. (A „Torontál“ ered. távirata.) Bécsből táviratozzák: Muzaffer-Eddin perza sah kíséretével együtt ma Budapestre utazott, ő Felsége kikísérte a pályaudvarra, ahol teljes katonai diszszel vett búcsút keleti vendégétől.

A perza sah a királyi várban.

Budapest, szeptember 24. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Muzaffer-ed Din perza sah a fővárosban való időzése alatt megnézi az épülő budai királyi várat is. A látogatás szeptember 25-én lesz, a látogatás órája azonban nincs megállapítva. A várban most rendkívül nagy erővel foly a munka s huszonötödikére az udvart és az odavezető utvonalat legalább annyira rendbe hozzák, hogy a sah kocsin juthasson el a főkapuig. Az uralkodót gróf Apponyi udvarnagy és lovag Ybl várkapitány fogadja és kalauzolja. Előbb a király régi lakosztályába vezetik, azután megmutatják az új épület részben kész, részben készülő helyiségeit, majd az újonnan berendezett Szent István kápolnát s végül a királyi vár kertjét.

A szociáldemokraták a néppárt ellen.

Budapest, szept. 24. (A „Torontál“ ered. távirata.) A szociáldemokrata munkáspárt tegnap délután a Dehény-utcai 77. szám alatt levő vendéglőben gyűlést tartott, amelynek fő tárgya a néppárt agitációja ellen való állásfoglalás volt. Klárik Ferenc szólt fel elsőnek, amiatt panaszkodva, hogy Magyarországon a jogegyenlőséget nagyon különös mértékkel mérik. Mert a néppártnak szabad országszerte agitálnia, szabad pártcélokra pénzeket gyűjtenie, ellenben a szociáldemokrata párt a jog, törvény és igazság korszakában ugyanazoknak az üldözéseknek van kitéve, mint megelőzőleg a nyers erőszak napjaiban. Grossmann Miksa kimélt len támadást intézett a kormány és főképpen a kormányelnök ellen, aminek kapcsán Tóth rendőrkapitány több ízben rendre is utasította. Végül Pelczner Agoston beszélt s bejelentette, hogy a szociáldemokrata párt országszerte fölveszi a harcot a néppárti agitációkkal szemben és harcra kél a kormánypárttal is.

Salisbury manifesztuma.

Budapest, szept. 24. (A „Torontál“ ered. távirata.) Londonból sürgönyzik: Salisbury manifesztumot intézett az angol választó polgárokhoz, amelyben elmondja a többi közt, hogy Dél-Afrikában az Angolország által életbeléptetett gyarmati intézmények szükségesek és hogy az összes délafrikai zavarok a parlament ingadozásából eredtek. Kína még elég nehézségeket fog okozni.

Roseberry lord a liberálisok new-kastli jelöltjéhez intézett levelében ősen tamadja a kormányt külpolitikája miatt. A választókat föl hívja, hogy csak olyan képviselőket válasszon, kik Anglia érdekeinek megfelelő külpolitikát akarnak követni.

A kínai veszedelem.

Budapest, szept. 24. (A „Torontál“ ered. távirata.) Washingtonból jelentik: A kormány holnap jegyzéket fog közzétenni, a melyben közhírré teszi, hogy az Egyesült-Államok csapatát csupán a követség számára szükséges őrre fogja csökkenteni, a mely elegendő a követség biztonságát megőrizni abban az esetben, ha a zavargások újból kitörnének, vagy ha a követnek Tiencinbe vagy valamely más alkalmas kikötő helyre kellene átköltöznie. A kormány nem szándékozik a csapatokat további offenzív hadműveletekre használni, a csapatok tehát nem is fognak a Walderssee parancsnoksága alatt álló németekkel támadólag fellépni. Chaffee csapatainak csökkentésére még nem adtak ki parancsot, de a parancs minden pillanatban várható. Chaffee már utasításokat kapott, hogy miként járjon el, ha megkapja a visszavonulásra a parancsot, akár teljes, akár részleges legyen a visszavonulás.

Budapest, szept. 24. (A „Torontál“ ered. távirata.) A Reutter-tügyönségnek jelentik Port-Szaïdból: A Michael nevű orosz gőzös a csatornában zátonyra jutott. A hajóközlekedés tegnap este óta megszakadt.

Budapest, szept. 22. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Bécsből jelentik: Távirati jelentés szerint az Elisabeth hadihajó Nagasakiba érkezett és ott bevárja Cikan báró cs. és kir. követet. A hajón minden jól van.

Budapest, szept. 24. (A „Torontál“ ered. távirata.) Szent-Pétervárról sürgönyzik: Oroszország kedvező álláspontot foglal el Bülow javaslatával szemben. Az orosz válasz csak azért késik, mert a cár Spálában időzik.

Pekingből jelentik: Csing herceg béketárgyalások céljából gyűlést ajánl a Csungli-Yamennek. Qunglu is Pekingbe megy, hogy résztvegyen a béketárgyalásokban.

Shanghaiából jelentik: Több magasrangú hivatalnok nem akarja megadni a hatalmak követeléseit. Az idegenellenes mozgalom jelei napról-napra szaporodnak.

A burok.

Budapest, szept. 24. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Lorenzo-Maquezából sürgönyzik tegnapi kelettel: A bur harcok csapatostul menekülnek portugál területre, ahol rendszeren fegyvereiket átadják a portugál katonaságnak. De megtörtént már több ízben, hogy a nagyobb számmal menekülő burok a sokkalta gyöngébb portugál csapatoknak átalották fegyvereiket átadni, minek következtében a bur menekültek és a portugál katonák közt összetűzésre került a dolog.

Tőzsde ünnep miatt zárva.

Szerkesztői üzenetek.

M. K. Reméljük, hogy nem haragszik ránk, ha az Ön által protegált „becsületes“ ember szekerét addig nem toljuk, míg a többi pályázók neveit nem ismerjük. Üdv.

K. S. Im kiadtunk egy cikket, nehogy azt higgye, hogy nem becsüljük eléggé a munkáját. De mint régi újságíró, miért ír mindig a papíros mindkét oldalára? Kérünk minél több aktuális dolgot. Esetleg „m-i levelek“ cím alatt. Tudjuk, hogy sok ott a megírni való, csak tessék bátran fel dolgozni. Esetleg egy kis politikát. A t. példány meg.

Sz. V. Nagyon köszönjük a multkori terjedelmes tudósítást. Epen kapóra jött. Szerkesztőnk nem ment Velencébe. Üdv.

B. S. Az illetőknek valószínűleg azért nincs adókönyvük, mert mindig a — végrehajtónál fizettek, aki természetesen csak ideiglenes nyugtán ismer-e el a teljesített fizetéseket. Legjobb tehát bemenni a városi adóhivatalba s ott kérni az adókönyveket. Ha ott nem kapnának, akkor panaszainknak nyitva állanak lapunk hasábjai.

R. A. Szeged. Lapunknál jelenleg nincs üresedés.

V. V. Előfordulhat néha, de csak néha, hogy eltérés van a Lloyd társulat tőzsdejelentése és a másnapi lapok tudósítása között. Történik pedig ez akkor, ha 11 óra után, amikor a Lloyd sürgönyt továbbítják, valami változás áll be a hangulatban. Ezt méltóztatott megfigyelni, de ismétljük, ezek csak kivételes esetek.

Vonatok érkezése és indulása

Nagy-Becskerekre, illetve Nagy-Becskerekről.

Érvényes 1900. május hó 1-től.

Erkezlek:

a) a nagybecskerek bégaparti (thév.) pályaudvarra:

Zombolyáról: délelőtt 9 óra 15 p.; este 8 óra 34 p.
Pancsováról: délelőtt 9 óra 15 p.; délután 5 óra 18 p.
Temesvárról: este 8 óra 34 p.; éjjel 10 óra 18 p.
Verseczről: délelőtt 9 óra 15 p.; este 8 óra 34 p.
Alibunárról: este 8 óra 34 p.

Zombolyáról: (keskenyvágányú vonalon) délelőtt 11 óra 20 p.; este 7 óra 05 p. (csak minden vasárnapon).

Csősztelekről: (keskenyvágányú vonal) reggel 6 óra 24 p. (csak minden kedden, pénteken).

b) a nagybecskereki (nknbt.) pályaudvarra:

Budapest—Nagy-Kikindáról: reggel 7 óra 52 p.; délután 4 óra 45 p.; éjjel 10 óra 22 p.

Indul:

a) a nagybecskerek-bégaparti (thév.) pályaudvarról:

Zombolyára: délután 4 óra 36 p.
Pancsovára: reggel 8 óra 28 p.; délután 5 óra 30 p.
Temesvárra: délelőtt 9 óra 24 p.; délután 4 óra 36 p.
Verseczre: reggel 5 óra 59 p.; délután 4 óra 36 p.
Alibunárra: reggel 5 óra 59 p.

Zombolyára: (keskenyvágányú vonal) délután 5 órakor.
Csősztelekre: (keskenyvágányú vonal) délelőtt 11 óra 30 p. (csak minden kedden, pénteken és vasárnapon).

b) a nagybecskereki (nknbt.) pályaudvarról:

Nagy-Kikinda—Budapestre: reggel 5 óra 45 p.; délelőtt 11 óra 49 p. este 7 óra 05 p.

15914. szám.

M. kir. államvasutak.

Uj nemzetközi személy- és podgyászdijszabás életbeléptetése.

A magy. kir. államvasutak igazgatóságától vett értesülés szerint f. évi október hó 1-én a jelenleg érvényben levő és a magy. kir. államvasutak állomásairól külföldre érvényes összes közvetlen menet és menettérítési jegyek árait a különféle forgalmakban fizetendő podgyászviteldijakat és az ezekre vonatkozó határozmányokat összefoglaló új „Nemzetközi személy és podgyászdijszabás“ lép életbe.

Ezen dijszabással az 1899. évi szeptember hó 1-étől érvényes hasonló dijszabás összes pótlékaival, valamint az 1899. évi január hó 1-től érvényes külföldi „Podgyászviteldijak“ táblázata egyidejűleg érvényen kívül helyeztetnek.

Az új dijszabás a m. kir. államvasutak dijszabás-elárúsító irodájában (Budapest, VI. Csengety-ut 33. sz. II. e.) egy koronáért kapható.

Budapest, 1900. szeptember hó 13-án.

Az igazgatóság.

(Utánnomtat nem díjazatik.)

